

Wat is uw reactie op de voorgestelde wetswijziging?

KWF Kankerbestrijding is geen voorstander van de wijziging van de definitie geneesmiddelen wat als gevolg heeft dat zonnebrandmiddelen niet meer in aanmerking komen voor het verlaagde btw-tarief van 6%, waardoor de prijs mogelijk stijgt en de betaalbaarheid van het product afneemt. Een betere betaalbaarheid van zonnebrandmiddelen draagt bij aan meer gebruik hiervan en daardoor aan het voorkomen van huidkanker, de meest voorkomende soort kanker in Nederland. Graag lichten wij ons standpunt nader toe.

Het aantal mensen met huidkanker is in Nederland sterk gestegen: van 34.000 in 2006 naar meer dan 55.000 nieuwe patiënten in 2016. In 2015 stierven in Nederland 927 mensen door huidkanker. Huidkanker is daarmee de meest voorkomende soort kanker in Nederland. De verwachting is dat de stijging van het aantal huidkanker gevallen de komende jaren zal blijven doorgaan als gevolg van de vergrijzing en onverstandig zongedrag. Ook in vergelijking met andere Europese landen, komt huidkanker in Nederland relatief veel voor: in 2012 stond Nederland in Europa op nummer twee als het gaat om aantal nieuwe gevallen van melanoom (de ergste en dodelijke vorm van huidkanker). Naast de enorme last voor de patiënt, heeft dit ook grote impact op de kosten van de zorg. Onlangs berekende het RIVM dat de totale kosten voor de behandeling van huidkanker €250-400 mln. per jaar bedraagt. UV-blootstelling is de voornaamste oorzaak van huidkanker, zoals ook blijkt uit het RIVM rapport.

Een groot deel van de huidkanker kan voorkomen worden door het zon beschermende gedrag van mensen te veranderen. Hierbij is het belangrijk dat zonverbranding wordt voorkomen, zeker bij kinderen. Zonverbranding, vooral in de jeugd, is een grote risicofactor voor het krijgen van huidkanker op latere leeftijd.

De huid kan beschermd worden tegen zonverbranding door je te houden aan het credo 'smeren, kleren, weren': frequent zonnebrandcrème smeren, (uv-werende) kleding te dragen en de schaduw op te zoeken, vooral op het heetst van de dag.

Een van de maatregelen die de overheid kan nemen om huidkanker te voorkomen is het gebruik van zonnebrandmiddelen te stimuleren door de prijs te verlagen. Er is aangetoond dat zonnebrandcrème zonverbranding voorkomt en daarmee de kans op het krijgen van huidkanker verkleint.

Uit een online enquête van KWF Kankerbestrijding uitgevoerd door Kantar Public in augustus 2017, blijkt dat 58% van de Nederlandse volwassen bevolking zonnebrandcrème duur vindt. Bijna 30% van de Nederlanders geeft aan minder zonnebrandcrème te gaan gebruiken als dit duurder wordt. Onder ouders van kinderen van 4-12 jaar is dit percentage bijna 40%. Daarentegen geeft bijna een kwart van de Nederlanders aan meer zonnebrandcrème te gebruiken als de prijs omlaag zou gaan. Hiermee kan een grote bijdrage geleverd worden aan de preventie van huidkanker in Nederland.

Uit onderzoek met andere consumentenproducten blijkt dat het prijsmechanisme een effectieve manier is om consumentengedrag te sturen. Een systematische review van studies naar prijselasticiteit bij voedingsproducten laat zien dat consumentengedrag bij voeding sterk onderhevig is aan prijsniveaus. Ook bij tabak zien we dat er een sterke afhankelijkheid is tussen prijs en aankoopgedrag. Een prijsstijging van tabak van 10%, leidt tot een afname in gebruik van 2-4%. Het is voldoende aannemelijk dat ook bij zonnebrandproducten prijs een rol speelt. Het is de verwachting dat een stijging van de btw-tarieven op zonnebrandproducten samenhangt met een slechtere betaalbaarheid en daardoor een lagere consumptie van het product.

Het stimuleren van het gebruik van zonnebrandmiddelen past in een breder pakket van maatregelen waarmee de overheid (i.s.m. lokale overheden en maatschappelijke organisaties) huidkanker kan voorkomen. Diverse gezondheidsorganisaties wereldwijd en het Amerikaanse departement van gezondheidszorg en sociale diensten adviseren naast het stimuleren van zonnebrandmiddelen een beleid bestaande uit een combinatie van de volgende maatregelen:

- Voorlichting over zonbescherming en huidkanker;
- Het beschikbaar stellen van schaduwplekken op buitenplekken (o.a. schoolpleinen, speeltuinen en festivals)
- Het beperken van het gebruik van zonnebanken;
- Versterken van onderzoek op het gebied van huidkankerpreventie.

De Australische overheid heeft een degelijke combinatie van verschillende preventie maatregelen genomen. Uit onderzoek blijkt dat in de staat Victoria na 30 jaar hiermee meer dan 43.000 nieuwe huidkanker gevallen zijn voorkomen.

Graag willen wij u nog een aantal suggesties ter overweging meegeven:

- De wijziging van de wet houdt de opname van een extra voorwaarde in, namelijk een (parallel) handelsvergunning. Deze vergunning is alleen te verkrijgen indien het product de geclaimde therapeutische of profylactische werking met betrekking tot ziekten heeft, aldus uw toelichting. Alleen het aandieningscriterium is dan niet meer voldoende. Ter overweging willen wij u meegeven: indien fabrikanten van zonnebrandmiddelen de preventieve werking van de middelen kunnen bewijzen, deze middelen onder de vergunningsvoorwaarden zouden moeten kunnen vallen.
- Gezien de complexiteit van de beoordelingsaanvragen wat betreft de medische werking en of zij daarmee in aanmerking komen voor het verlaagde btw-tarief, doet KWF de suggestie deze aanvragen door het CBG te laten beoordelen.

Gezien de hoge incidentie van huidkanker in Nederland, de noodzaak tot maatregelen, de bewezen preventieve werking van zonnebrandcrèmes met UVA- en UVB-filter en het oordeel van de Hoge Raad in november 2016 dat deze producten ook als zodanig worden aangediend door de fabrikanten, zijn wij van mening dat zonnebrandcrèmes onder het verlaagde btw-tarief van 6% moeten vallen. Naar het oordeel van de Hoge Raad vormt de Europese regelgeving hiervoor ook geen belemmering (uitspraak 11 november 2016, 2.3.4 van de beoordeling van de middelen).

De budgettaire derving van €30 mln. die de overheid tracht te voorkomen doordat er meer producten in aanmerking komen voor het lagere btw-tarief, weegt ons inziens, niet op tegen de gezondheidsschade van vele Nederlanders door huidkanker en de daaruit voortvloeiende medische kosten à 250-400 mln. per jaar wat door juist gebruik van zonnebrandcrème verminderd kan worden.